

Ìwé Dániẹ̀lì — Nọ̀mbà Mèsàn-án-dín-lógún

Ìtumò Àsọtẹ̀lẹ̀ ti Ọ̀rọ̀ nàà “Wákàtí” nínú Ìwé Dániẹ̀lì

Jeff Pippenger

2023-12-14

Ọ̀rọ̀ nàà “wákàtí” tí a rí nìkan nínú Májẹ̀mú Láéláé nínú ìwé Dániẹ̀lì, ni a máa n so mọ́ irú ìdájó kan ní gbogbo ìgbà. Nínú orí kẹ̀ta ó dúró fún òfin Ojọ̀ Àìkú, pẹ̀lú ìtẹ̀numọ́ lórí àsíá tí Şádíràkì, Mésàkì àti Ábẹ̀nẹ̀gò sojú fún.

Nínú orí kẹ̀rin, ó n sàfihàn dídé ìkìlò ìhìnre ǎngẹ̀lì ǎkọ̀kọ́ ní oḍún 1798. Nígbà tí a lò ó ní ìgbà kejì nínú orí kẹ̀rin, ó sàfihàn sí sí ìdájó ìwádìí ní October 22, 1844. Nínú orí kẹ̀rin, lílò méjì ti ọ̀rọ̀ nàà “wákàtí” n sàfihàn ìtàn àwọn ìhìnre ǎngẹ̀lì ǎkọ̀kọ́ àti kejì láti 1798 tí tí di 1844. Ìtàn nàà ni ìtàn àwọn àrà méje ti Ìfihàn mẹ̀wáá. Àwọn àrà méje nàà ni a sàfihàn nípa ìgbà méjì tí a fi lo ọ̀rọ̀ nàà “wákàtí” nínú orí kẹ̀rin, nítorí nàà ó tún n sàfihàn ìtàn ǎngẹ̀lì kẹ̀ta láti 1989 tí tí di òfin Ojọ̀ Àìkú tí n bọ̀ láipẹ̀.

Nínú orí karùn-ún, ọ̀rọ̀ nàà “wákàtí” tún sàpẹ̀rẹ̀ òfin Ojọ̀ Àìkú, sùgbọ̀n ìtẹ̀numọ́ níbẹ̀ wà lórí òpin ìjọ̀ba kẹ̀fà nínú àsọtẹ̀lẹ̀ Bíbẹ̀lì, orílẹ̀-èdè Amẹ̀ríkà, gẹ̀gẹ̀ bí a ti fi òpin ìjọ̀ba ǎkọ̀kọ́ nínú àsọtẹ̀lẹ̀ Bíbẹ̀lì, Bábilónì, se àpẹ̀rẹ̀ rẹ̀. Nínú orí kẹ̀ta, ìtẹ̀numọ́ wà lórí àsíá nínú ìlẹ̀rú iná, sùgbọ̀n nínú orí karùn-ún, ìtẹ̀numọ́ wà lórí àyànmọ́ Bẹ̀lşásàrí àti ìdájó tirẹ̀ pàtọ́, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé ní ìkẹ̀yìn Dániẹ̀lì wò inú ìtàn nàà gẹ̀gẹ̀ bí àpẹ̀rẹ̀ àsíá nàà.

Ní òfin Ojọ̀ Àìkú, “wákàtí” iyàsímímọ́ Nebukadinésàrí àti ikú Bẹ̀lşásàrí ni a sàfihàn. “Wákàtí” tí a sàfihàn gẹ̀gẹ̀ bí sí sílẹ̀ ìdájó ní orí kẹ̀rin n tọ̀ka sí sí sílẹ̀ ìdájó ìwádìí ní ojọ̀ kẹ̀tálẹ̀lógún, osù kẹ̀wáá, oḍún 1844, ó sì tún n tọ̀ka sí sí sílẹ̀ ìdájó ìmúşẹ̀ ní òfin Ojọ̀ Àìkú. Yálá sí sílẹ̀ àwọn ìwé ìdájó nínú ìbì mímọ́ ọ̀run ní ojọ̀ kẹ̀tálẹ̀lógún, osù kẹ̀wáá, oḍún 1844, tàbí ìbẹ̀rẹ̀ ìdájó Olorun tí a mú wá sórí àwọn tí wón ti kọ̀ ìgbàlà sílẹ̀, ní ìbẹ̀rẹ̀ ìdájó ìmúşẹ̀ ní òfin Ojọ̀ Àìkú, ìkìlò fún èyíkẹ̀yìí nínú àwọn ìdájó méjèjèì tí n súnmọ́ ni a sàfihàn nínú Dániẹ̀lì orí kẹ̀rin nípasẹ̀ lílò ǎkọ̀kọ́ ọ̀rọ̀ nàà “wákàtí,” àti ìbẹ̀rẹ̀ gidì tí èyíkẹ̀yìí nínú àwọn irú ìdájó méjèjèì ni a sàfihàn nípasẹ̀ ìgbà kejì tí a lò ọ̀rọ̀ nàà “wákàtí” nínú orí kẹ̀rin.

Ọ̀rọ̀ ìmọ̀-èdè fún ọ̀rọ̀ nàà “wákàtí” gẹ̀gẹ̀ bí Dániẹ̀lì se lò ó ni pé ó jẹ̀ “ọ̀rọ̀ olùtumọ́ púpọ̀” (polysemy). Ọ̀rọ̀ olùtumọ́ púpọ̀ jẹ̀ ọ̀rọ̀ kan tí ó ní oríşírìşì ìtumọ́ tí a lè kọ̀ jọ̀ gbogbo wọn lábẹ̀ akọ̀lẹ̀ kan nàà. Ní gbogbo ìgbà mǎrùn-ún tí Dániẹ̀lì fi lo ọ̀rọ̀ nàà “wákàtí,” gbogbo wọn n tọ̀ka sí ìdájó, sùgbọ̀n ọ̀kọ̀ọ̀kan wọn n sọ̀rọ̀ nípa àwọn apá oríşírìşì tí ìdájó ìgbẹ̀san Olorun, èyí tí a n pè ní ìdájó ìmúşẹ̀ Rẹ̀, tàbí ìdájó ìwádìí Olorun níbi tí Ó tí n pinnu ẹ̀ni tí a ó tàbí tí a kì yóò gbà là. Yálá ó jẹ̀ ìdájó ìwádìí tí ó bẹ̀rẹ̀ ní October 22, 1844, tàbí ìdájó ìmúşẹ̀ tí ó bẹ̀rẹ̀ ní òfin Sọ̀ndè tí n bọ̀ láipẹ̀, àwọn ìdájó méjèjèì jẹ̀ ti ìlọ̀síwájú ní iwà. Ìdájó ìgbẹ̀san Olorun, tàbí ìdájó ìmúşẹ̀ Rẹ̀, bẹ̀rẹ̀ ní òfin Sọ̀ndè, ó sì n ga sí í ní ìlọ̀síwájú, ní ìkẹ̀yìn yóò sì dé sí ìpipade ǎkọ̀kọ́ àánú ènìyàn àti àwọn àjàkálẹ̀ àisàn méje ìkẹ̀yìn.

Orí karùn-ún ìwé Dániẹ̀lì lo ọ̀rọ̀ nàà “wákàtí,” láti sàfihàn ìdájó àşẹ̀ Olorun, gẹ̀gẹ̀ bí ikú Belshazzar se dúró fún un, àti òpin orílẹ̀-èdè tí ó jọ̀ba lórí rẹ̀.

Ní wákàtí kan náà ni àwọn ika ọwọ èniyàn kan fara hàn, wọn sì kọ sí ihà ọdọ ọpá-àtùpà lóri àgbè ọgiri ààfin ọba; ọba náà sì rí apá ọwọ náà tí ń kọwé. Dániẹli 5:5.

Ìdájọ imúṣe bèrẹ ní òfin Ojọ Àikú, èyí tí a tún ṣàpẹrẹ rẹ nípasẹ iyásọtò Nebukadinésári fún ère wúra náà; ṣùgbọn “wákàtí” náà jùlọ ní í ṣe pẹlú idásilẹ àwọn èniyàn Olorun nínú iponjù tí a mú wá ní òfin Ojọ Àikú. Ìdájọ imúṣe àgbèrè Tírè, àti ti Orilẹ-Èdè Amẹ́ríkà pẹlú, bèrẹ ní òfin Ojọ Àikú, èyí tí í ṣe “wákàtí” tí ó jẹ àmì idájọ nínú iwé Dániẹli.

Mo sì gbọ ohùn miiran láti ọrun wá, pé, E jade kúrò nínú rẹ, èyin èniyàn mi, kí ẹ má bàa di alábápin nínú èṣe rẹ, àti kí ẹ má bàa gba nínú àwọn àjàkálẹ-àrùn rẹ. Nítorí èṣe rẹ ti dé ọrun, Olorun sì rántí àìṣòdodo rẹ. E san án padà gégé bí ó ti san fún yín, ẹ sì ṣe ilọpo méji fún un gégé bí iṣe rẹ: nínú ago tí ó kún, ẹ kún ilọpo méji fún un. Bí ó ti yin ara rẹ lógo tó, tí ó sì gbé ayé adùn, bèẹ ni kí ẹ fi iyà àti ibanúje tó bèẹ fún un: nítorí ó wí nínú ọkàn rẹ pé, Mo jókòò gégé bí ayaba, èmi kí í sì í ṣe opó, èmi kí yóò sì rí ibanúje rárá. Nítorí náà ni àjàkálẹ-àrùn rẹ yóò fi dé ní ojọ kan, ikú, ọfọ, àti iyàn; iná yóò sì jó òun run pátápátá: nítorí alágbára ni Olúwa Olorun tí ń dá a léjọ. Àwọn ọba ayé pẹlú, tí wọn ti bá a ṣe panságà, tí wọn sì ti gbé ayé adùn pẹlú rẹ, yóò sọkún rẹ, wọn yóò sì ṣọfọ rẹ, nígbà tí wọn bá rí eéfin iná jíje rẹ, Wọn dúró ní ọ̀nà jíjìn nítorí ibèrù iyà rẹ, wọn sì ń wí pé, Ègbé, ègbé ni fún ilú ńlá Babeli náà, ilú alágbára náà! nítorí ní wákàtí kan ṣoṣo ni idájọ rẹ dé. Ìṣipayá 18:4–10.

Òfin Àikú ní Orilẹ-Èdè Amẹ́ríkà, tí í ṣe ibèrẹ idájọ aláṣe, tí ó sì tún jẹ èyí tí ń tẹsíwájú diẹdiẹ, bèrẹ ní “wákàtí” náà tí a fi àsiá pe àwọn omọ Olorun tí wọn ṣi wà ní Babilóni jade. Ọun ni “wákàtí” tí idájọ fi dé sórí “ilú ńlá náà, Babilóni”. Ìdájọ rẹ, tí ọ̀rọ náà “wákàtí” ṣàpẹrẹ, bo àkókò náà nígbà tí a ń pe agbo eran Olorun yòókù jade kúrò ní Babilóni.

Ní ojọ náà yóò sì jẹ pé gbòngbò Jésè yóò dúró gégé bí àsiá fún àwọn èniyàn; àwọn Kẹfèrì yóò máa wá a; isinmi rẹ yóò sì jẹ ológo. Yóò sì ṣelẹ ní ojọ náà pé, Olúwa yóò tún na ọwọ rẹ jade lẹ̀kẹjì láti gbà iyókù àwọn èniyàn rẹ tí yóò ṣe kù padà, láti Ásírià, àti láti Ejibiti, àti láti Pátírosì, àti láti Kúṣì, àti láti Èlámù, àti láti Sínàrì, àti láti Hámátì, àti láti àwọn erékùṣù òkun. Yóò sì gbé àsiá ró fún àwọn orilẹ-èdè, yóò sì kó àwọn ẹni tí a lé jade kúrò ní Ísírẹ̀lì jọ, yóò sì kó àwọn tí a tú ká ti Júdà jọ láti igun mērin ilẹ̀ ayé. Isaiah 11:10–12.

Olúwa pe àwọn èniyàn jade kúrò ní Babiloni nínú iṣisẹ̀ angẹli àkókó ní ọdún 1844, àti pé angẹli kejì ti itàn náà ni a ó tún ṣe ní àwọn ojọ ikeyin, nígbà tí “Olúwa yóò tún na ọwọ rẹ jade ní igbà kejì láti gbà iyókù àwọn èniyàn rẹ padà.” Iyókù àwọn èniyàn tí Ó ń “tún” pè jade, kí í ṣe asia náà, nítorí asia náà ni “gbòngbò Jésè,” tí ó dúró gégé bí “asia” ẹni tí “àwọn orilẹ-èdè yóò máa wá”. Ní igbà kejì, Olorun yóò pe àwọn orilẹ-èdè jade kúrò ní Babiloni.

Yóò ṣe bèẹ nípa kíkó “àwọn ẹni itúkà Ísírẹ̀lì” jọ ní àkókó, àwọn tí wọn jẹ “àwọn ẹni tí a tú ká ti Júdà,” tí wọn sì ti “igun mērin ayé” wá, nígbà tí a bá kó wọn jọ ní ọ̀pin ojọ mēta àtààbò tí wọn fi dùbùlẹ̀ bí òkú ní ojú ọ̀nà Ìfihàn orí kọkànlá, èyí tí ó ń gba àárín àfonífojì Èsékíẹ̀lì tí ó kún fún egungun òkú àti gbígbe kojá.

“Wákàtí” náà nígbà tí idájọ imúṣe bèrẹ sí í dé bá “Babilóni,” iyen “ilú ńlá” náà, ni “wákàtí” kan náà ti “imìtiti ayé ńlá” tí Ìfihàn orí kọkànlá sọ. Ìdájọ imúṣe Olorun bèrẹ ní “wákàtí” náà, nítorí pé nínú Ìfihàn orí kọkànlá, egbàáje [7,000] èniyàn ni a pa ní “wákàtí” imìtiti ayé náà. Àwọn egbàáje

[7,000] wònyí ni a sojú fún nípasè “àwọn alágbára jùlò” Nebukadinésàrí, tí wọn kú nígbà tí wọn n ju Şádíràkì, Meşàkì àti Ábeđínígò sínú ileru tí a ti mú gbóná “ìgbà méje” ju àtòwòdòwò lọ. Nínú Ìyípadà Orílẹ̀-èdè Faransé, “egbàájé” náà sojú fún àwọn ọmọ ọba Faransé, tàbí àwọn alágbára wọn. Kì í ẹ̀ pé Bełiśásàrí nikan ni a pa nínú orí karùn-ún, şùgbón a tún pa ogun rẹ̀ run. “Wákàtí” òfin ojó Àikú bèrè inúnibíni tí a sojú rẹ̀ nípasè fífi àwọn èniyàn Olórun sínú ileru, şùgbón ó tún samisi ibèrè idájó imúşè Olórun lórí ilú nílá Bábílóni.

Ó sì tún jẹ̀ “wákàtí” imititi-ayé nílá náà nínú imititi-ayé nílá tí ó wà nínú Ìfihàn orí kòkànlá, nígbà tí àwọn egungun tí ó ti kú tẹ̀lẹ̀, tí ẹranko náà láti inú ibú aláilópín pa ní ọ̀pópónà, ni a gbé sókè lọ sí ọrun gégé bí àsiá. Níbè pẹ̀lú ni ó tún jẹ̀ “wákàtí” kan náà tí Ajàkálẹ̀-Ìbànújẹ̀ kẹ̀ta, tí ó sì tún jẹ̀ ipè keje, ti dun. Ipè keje ni Ajàkálẹ̀-Ìbànújẹ̀ kẹ̀ta, ète ipè Ajàkálẹ̀-Ìbànújẹ̀ ikeyin náà kì í ẹ̀ láti mú idájó wá sórí àwọn tí n fí ijòsin Ojọ̀-Àikú múlẹ̀ nikan, şùgbón pẹ̀lú láti mú kí àwọn orílẹ̀-èdè bínú. Ajàkálẹ̀-Ìbànújẹ̀ kẹ̀ta, ipè keje, àti mí mú kí àwọn orílẹ̀-èdè bínú, gbogbo wọn jẹ̀ àmi-ìşàpẹ̀rẹ̀ tí n sòrò sí ipa àşòtẹ̀lẹ̀ tí Ìsílámù, a sì ti fí gbogbo wọn sí inú “wákàtí” imititi-ayé nílá náà.

Wọn sì gbó ohùn nílá kan láti ọrun wí fún wọn pé, E gòkè wá síbí. Wọn sì gòkè lọ sí ọrun nínú àwòşánmà; àwọn ọ̀tá wọn sì rí wọn. Ní wákàtí kan náà sì ni imititi ilẹ̀ nílá kan şelẹ̀, idá mewaá kan nínú ilú náà sì wó lulẹ̀, nínú imititi ilẹ̀ náà sì ni a pa egbèrún méje nínú èniyàn: àwọn tí ó şékù sì bèrù gidigidi, wọn sì fí ọ̀go fún Olórun ọrun. Egbé keji ti kojá; kiyèsí i, egbé kẹ̀ta n bọ̀ kíákíá. Àngẹ̀li keje náà sì fún ipè; àwọn ohùn nílá sì wà ní ọrun, wọn n wí pé, Àwọn ijọba ayé yíi ti di ijọba Olúwa wa, àti ti Kristi rẹ̀; yóò sì jọba títi láé àti láéláé. Àwọn alágbà mērinlélógún náà, tí wọn jókòò níwájú Olórun lórí itẹ̀ wọn, dojúbolẹ̀, wọn sì jòsin fún Olórun, wí pé, A dúpẹ̀ lówò rẹ̀, Olúwa Olórun Olódumarè, ẹni tí ó wà, tí ó sì ti wà, tí yóò sì máa bọ̀; nítorí pé o ti gba agbára nílá rẹ̀ sí ọwọ̀ rẹ̀, o sì ti jọba. Àwọn orílẹ̀-èdè sì bínú, ibínú rẹ̀ sì dé, àti àkókò àwọn okù, kí a lè dá wọn lẹ́jọ̀, àti kí o lè san èrè fún àwọn iranşẹ̀ rẹ̀, àwọn wòlìi, àti fún àwọn èniyàn mí mú, àti àwọn tí ó bèrù orúkọ rẹ̀, kékeré àti nílá; àti kí o lè pa àwọn tí n ba ilẹ̀ ayé jẹ̀ run. Ìfihàn 11:12–18.

Egungun gbigbẹ̀ Eşekieli gòkè “lọ sí ọrun nínú àwòşánmà kan; àwọn ọ̀tá wọn” sì rí “wọn” ní “wákàtí” tí orin Nebukadinésàrí bèrè sí í dún, tí aşewó Tírè sì bèrè sí í kòrin, tí Ísírẹ̀li apẹ̀yindà sì bèrè sí í jó. Ísírẹ̀li apẹ̀yindà n sojú wòlìi èké, ọba Nebukadinésàrí ni dragoni, aşewó Tírè sì ni ẹranko náà. Àwòrán ijó náà ni a fi hàn nínú itàn Élı́jà nípa àwọn wòlìi Baali àti àwọn wòlìi igbó. A tún fi í hàn nínú ijó Salómè, ọmọ̀bínrin Heşródíà. Baali ni ọ̀rişà akọ̀ èké, Áşítáróti sì ni àwọn wòlìi igbó, èyí tí í ẹ̀ ọ̀rişà abo. Papò, wọn n sojú àpapò ijọ̀ (obínrin náà) àti ijọba (okúnrin náà). Papò, wọn n sojú wòlìi èké ti Orílẹ̀-Èdè Amérikà. Salómè fi hàn pé wòlìi èké náà ni ọmọ̀bínrin Ròòmù, ẹni tí èrè rẹ̀ jẹ̀ àpapò ijọ̀ àti ijọba ní Orílẹ̀-Èdè Amérikà.

Nítorí náà ní àkókò náà àwọn ara Kaldéa kan sún mọ̀, wọn sì fi ẹ̀şùn kàn àwọn Júù. Wọn sòrò, wọn sì wí fún ọba Nebukadnessari pé, “Kí ọba yè títi láé. Ìwọ̀, ọba, ti ẹ̀ aşẹ̀ pé, gbogbo ẹni tí yóò gbó ohùn kàkàkí, fèrè, hàpù, sàkìbùtù, psálítèri, àti dùşímà, àti gbogbo onírúurú ilù, yóò dojúbolẹ̀, yóò sì jòsin fún èrè wúrà náà; àti ẹnikẹni tí kò bá dojúbolẹ̀ tí kò sì jòsin, a ó sọ ọ̀ sínú ààrin iná ileru tí n jó gidigidi. Àwọn Júù kan wà tí iwọ̀ ti fí ẹ̀ olórí lórí ọ̀ràn igbèríko Bábílóni, Şadraki, Meşaki, àti Abèđínigo; àwọn èniyàn wònyí, ọba, kò ka ọ̀ sí: wọn kì í sin àwọn ọ̀rişà rẹ̀, bèè ni wọn kì í jòsin fún èrè wúrà tí iwọ̀ ti gbé kalẹ̀.” Danieli 3:8–12.

Nínú “wákàtí” náà, àwọn ọ̀tá Sádíràkì, Mésàkì àti Àbẹ̀dínẹ̀gò rí i pé wọn kò láti gba àmì ẹ̀ranko náà, wọn sì léyìn náà bẹ ọ̀ba pé kí ó mú idájó tí a ti pèsè náà ẹ. Nínú “wákàtí” náà, ọ̀fin Ojọ̀ Àìkú, èyí tí í ẹ̀ imítítí tí ó dojú kọ ẹ̀ranko ilẹ̀ ayé (ìṣẹ̀lẹ̀ ilẹ̀-ńíru), ni ibínú àti ihónú Nebukadinésàrí ti farahàn.

Nígba náà Nebukadinésàrí, nínú ibínú àti irunú rẹ̀, pàṣẹ́ kí wọn mú Sádíràkì, Mésàkì, àti Àbẹ̀dínẹ̀gò wá. Nígba náà ni wọn mú àwọn ọ̀kúnrin wònyí wá níwájú ọ̀ba. Dániẹ̀lì 3:13.

Ìnúnibíni tí a ń ẹ̀ sí àwọn ẹ̀lẹ̀rì méjì Olorun (Sádíràkì, Mésàkì àti Àbẹ̀dínẹ̀gò), ni a ń ẹ̀ nígbà tí wọn kò láti terí ba, tàbí gẹ́gẹ́ bí Ìṣípáyá orí kọ̀kànlá ti so ọ̀—wọn dúró lórí ẹ̀sẹ̀ wọn.

Léyìn ojọ̀ méta àti ààbò, Èmí iyè láti ọ̀dọ̀ Olorun wọ inu wọn, wọn sì dúró lórí ẹ̀sẹ̀ wọn; ibèrù ńlá sì bà àwọn tí ó rí wọn. Wọn sì gbọ̀ ohùn ńlá kan láti ọ̀run wí fún wọn pé, E wá sókè síhìn yí. Wọn sì gòkè lo sí ọ̀run nínú àwosánmà; àwọn ọ̀tá wọn sì rí wọn. Ìfihàn 11:11, 12.

Ní kò láti terí ba, wọn dúró lórí ẹ̀sẹ̀ wọn gẹ́gẹ́ bí ogun alágbára ti Ìsẹ́kíẹ̀lì. Wọn dúró nígbà tí wọn bá gba, léyìn náà sì kéde ihìn ididè náà tí ń tako idásílẹ̀ ìṣọkan ijọ̀ àti ijọ̀ba ní Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà, tí ó sì ń kilò nípa ọ̀fin Ojọ̀ Àìkú tí ń bọ̀ láipẹ̀, tí ó sì ń sàfihàn pé idájó iyànjúpàdà Olorun fẹ̀rẹ̀ pari nípasẹ̀ Íslámù tí Ìyọnu kẹta. Ihìn Igbe Ọ̀ru ni a sàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ nípasẹ̀ “àṣírí” tí a fi hàn Dániẹ̀lì ní orí kejì, àti nígbà tí àwọn èniyàn Olorun ti ojọ̀ ikẹyin bá dúró gẹ́gẹ́ nínú “òtítọ̀” náà, a kò lè mì wọn, bẹ̀è ni wọn kì yóò mì, nípasẹ̀ ìwarìrì-ilẹ̀ tí ó súnmò tòsí.

“Ìṣẹ̀ tó ń lo ní Battle Creek jẹ́ irú kan náà. Àwọn aṣáájú nínú sanitarium ti dá ara wọn pọ̀ mọ̀ àwọn alágbàgbọ̀, wọn sì ti jẹ́ kí wọn wọ inu àwọn ìgbimọ̀ wọn déédéé sí i, sùgbọ̀n ó dàbí ẹ̀ni pé wọn ń sīṣẹ̀ nígbà tí ojú wọn ti di. Wọn kò ní òye imòye láti rí ohun tí yóò sùbú lórí wa ní ìgbàkìgbà. Èmí ìrètíparí, ti ogun àti itàjèsílẹ̀ wà, ẹ̀mí náà yóò sì máa pọ̀ sí i tí tí dé iparí pípe àkókò. Ní kété tí a bá fi èdidi sínú iwájú àwọn èniyàn Olorun—kí í ẹ̀ èdidi tàbí àmì kankan tí a lè fi ojú rí, bí kò ẹ̀ idásílẹ̀ sínú òtítọ̀, ní ti ogbọ̀n àti ní ti ẹ̀mí pẹ̀lú, kí a má bàa lè yí wọn—ní kété tí a bá fi èdidi sínú àwọn èniyàn Olorun tí a sì ti pèsè wọn sílẹ̀ fún imítítí, yóò dé. Ní tòótọ̀, ó ti bèrẹ̀ telẹ̀. Àwọn idájó Olorun ti wá lórí ilẹ̀ náà nísinsinyí, láti fi ikilọ̀ fún wa, kí a lè mọ̀ ohun tí ń bọ̀.” Manuscript Releases, volume 10, 252.

Ìdidi dúró fún àmì kan tí lójú àkókò èniyàn kò lè rí, sùgbọ̀n léyìn náà gbogbo èniyàn yóò rí i. Nígba tí àwọn èniyàn Olorun bá gba ihinrere Igbe Àárín Ọ̀ru náà, èyí tí a ti sàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ nípasẹ̀ “àṣírí” tí a sīpáyá fún Dániẹ̀lì ní orí kejì, wọn ti gba “àṣírí” àwòrán ẹ̀ranko náà tí ó yorí sí àmì ẹ̀ranko náà, èyí tí ó mú idájó Olorun wá, tí a sì ń mú ẹ̀ nípasẹ̀ Ísílámù. Èyí ń ṣẹ̀lẹ̀ ní àkókò kan níbi tí “ẹ̀mí ìrètí tí ó ti pin, ti ogun àti itàjèsílẹ̀” ti ń pọ̀ sí i. Àkókò náà ni bá yí. Ó ń ṣẹ̀lẹ̀ nígbà tí àwọn aṣáájú Adventism kò lè ríran nítorí afọ́jú Laodicea. Ní ìgbà ididi dúró, tí a pari rẹ̀ ní Igbe Àárín Ọ̀ru, a ń fi èdidi náà kọ̀ lórí iwájú àwọn wúndiá ọ̀lọgbọ̀n, sùgbọ̀n a kò rí i. Sadraki, Mésàkì àti Àbẹ̀dínẹ̀gò dúró fún àwọn tí wọn ti fi ẹ̀sẹ̀ múlẹ̀ nínú òtítọ̀ gẹ́gẹ́ bí a ti fihàn nípasẹ̀ ọ̀rọ̀ wọn pẹ̀lú Nebukadinésàrí.

Nebukadinésàrí so, ó sì wí fún wọn pé, Ẹ̀ ọ̀títọ̀ ni, èyin Sádíràkì, Mésàkì, àti Àbẹ̀dínẹ̀gò, pé ẹ̀ kò sin àwọn ọ̀rìṣà mi, bẹ̀è ni ẹ̀ kò sì jòsìn ère wúra tí mo gbé kalẹ̀ yí? Nísinsin yí, bí ẹ̀ bá ti múra tán pé ní ìgbà tí ẹ̀ bá gbọ̀ ohùn kònéṣẹ̀ti, fúlùtì, hárùpù, sákìbùtì, sáltèrì, àti dọ̀sìma, àti gbogbo irú orin, kí ẹ̀ sì foribalẹ̀ jòsìn ère tí mo dá; ó dára: sùgbọ̀n bí ẹ̀ kò bá jòsìn, ní wákàtí kan náà ni a ó so yín sínú àárín iná iléru tí ń jó gidigidi; ta ni Olorun náà tí yóò gbà yín jáde

kúrò lówó mi? Şádíràkì, Měşáki, àti Àbẹ̀dínégò dáhùn, wọn sì wí fún ọ̀ba pé, Iwo Nebukadinésàrí, a kò ní sọ̀ra láti fí idáhùn fún ọ̀ nípa ọ̀ràn yí. Bí ó bá rí bẹ̀, Ọ̀lọ̀run wa tí àwa ǹ sìn lè gbà wá kúrò nínú iná iléru tí ǹ jó gidigidi, yóò sì gbà wá kúrò lówó rẹ̀, iwọ̀ ọ̀ba. Sùgbọ̀n bí kò bá rí bẹ̀, kí a mò ọ̀ fún ọ̀, iwọ̀ ọ̀ba, pé àwa kí yóò sìn àwọn ọ̀rìşà rẹ̀, bẹ̀ ni àwa kí yóò sì jòsìn ère wúrà tí iwọ̀ gbé kalẹ̀. Danieli 3:14–18.

Léyìn èyí, àwọn olókíkí mètẹ̀tẹ̀ta yóò fihàn èdidi Ọ̀lọ̀run tí a lè rí. Àwọn tí wọn kókó ní èdidi inú tí a kò lè rí nikan ni yóò kópa nínú fifi èdidi Ọ̀lọ̀run hàn ní àkókò tí ó gbọ̀dọ̀ jẹ̀ pé a rí i.

Nígbà nàà ni inú bí Nebukadinésàrí gidigidi, irísí ojú rẹ̀ sì yí padà sí Şádíràkì, Měşaki, àti Abẹ̀dínégò; nítorí nàà ó sọ̀, ó sì paşẹ̀ pé kí wọn mú kí iná ileru nàà gbóná ní ilọ̀po méje ju bí a ti máa ǹ mú un gbóná lọ. Ó sì paşẹ̀ fún àwọn ọ̀kùnrin alágbára jùlọ̀ tí ó wà nínú ogun rẹ̀ láti di Şádíràkì, Měşaki, àti Abẹ̀dínégò, kí wọn sì sọ̀ wọn sínú ileru iná tí ǹ jó. Nígbà nàà ni wọn di àwọn ọ̀kùnrin wònyí nínú èwù àwòlékè wọn, àti sòkòtò wọn, àti filà wọn, àti àwọn aşọ̀ wọn yòókù, wọn sì sọ̀ wọn sínú ààrin ileru iná tí ǹ jó. Nítorí nàà, nítorí pé aşẹ̀ ọ̀ba nàà kánkán, ileru nàà sì gbóná jù, ọ̀wọ̀ iná nàà pa àwọn ọ̀kùnrin tí wọn gbé Şádíràkì, Měşaki, àti Abẹ̀dínégò sòkè. Àwọn ọ̀kùnrin mètẹ̀tẹ̀ta wònyí, Şádíràkì, Měşaki, àti Abẹ̀dínégò, sì şubú ní dídí sínú ààrin ileru iná tí ǹ jó. Nígbà nàà ni Nebukadinésàrí ọ̀ba yà á lẹ̀nu, ó sì dídè ní kánkán, ó sọ̀rò, ó sì wí fún àwọn agbani-nímòràn rẹ̀ pé, Şé kí i şẹ̀ ọ̀kùnrin mètá ni a sọ̀ sínú ààrin iná ní dídí? Wọn dáhùn, wọn sì wí fún ọ̀ba pé, Óótọ̀ ni, ọ̀ba. Ó dáhùn, ó sì wí pé, Wò ó, mo rí ọ̀kùnrin m̀erin tí a tú silẹ̀, wọn ǹ rìn ní ààrin iná, kò sì sí ipalára kankan lórí wọn; irísí ẹ̀ni kẹ̀rin nàà sì dàbí Ọ̀mọ̀ Ọ̀lọ̀run. Danieli 3:19–25.

Léyìn nàà, a gbé ẹ̀lẹ̀rìí méjèjèjì, tí Şádíràkì, Měşaki àti Abẹ̀dínégò sọ̀jú fún, sòkè gégé bí àsíá; nígbà nàà ni a ó sì rí èdidi nàà.

“Işẹ̀ Èmí Mímó ni láti dá ayé lójú nípa ẹ̀şẹ̀, nípa òdodo àti nípa idájọ̀. Ayé lè ní ikilọ̀ nikan nípa rírí àwọn tí wọn gba òtítọ̀ gbọ̀ tí a yà sí mímó nípasẹ̀ òtítọ̀, tí wọn ǹ hùwà gégé bí ilànà gíga àti mímó, tí wọn sì ǹ fí hàn ní itumò gíga, tí ó ga jù lọ, ilà iyatò láààrin àwọn tí ǹ pa àwọn aşẹ̀ Ọ̀lọ̀run mó, àti àwọn tí ǹ tẹ̀ wọn mọ̀lẹ̀ lábẹ̀ ẹ̀şẹ̀ wọn. İşodímímó ti Èmí ǹ şáfihàn iyatò tó wà láààrin àwọn tí wọn ní èdidi Ọ̀lọ̀run, àti àwọn tí ǹ pa ojọ̀ isinmi èké mó. Nígbà tí idánwò bá dé, a ó fí hàn kedere ohun tí àmì ẹ̀ranko nàà jẹ̀. İyẹn ni pípa ojọ̀ Àikú mó. Àwọn tí, léyìn tí wọn ti gbọ̀ òtítọ̀, tí wọn sì şì ǹ ka ojọ̀ yí sí mímó, ǹ rú ibuwọ̀lu ọ̀kùnrin ẹ̀şẹ̀ nàà, ẹ̀ni tí ó ro pé òun lè yí àkókò àti àwọn ọ̀fin padà. Bible Training School, December 1, 1903.”

Nígbà ọ̀fin Ojọ̀-İsinmi, Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà yóò yíjú sí Àjọ̀ Àwọn Orílẹ̀-Èdè Aşọ̀kan kí ó lè mú işẹ̀ àşọtẹ̀lẹ̀ rẹ̀ şẹ̀. Ó gbọ̀dọ̀ tan ayé jẹ̀ nípasẹ̀ àwọn işẹ̀ iyanu wònyí tí ó ǹ şẹ̀, gégé bí a ti şàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ nípasẹ̀ ijó Salome. Bí ó şẹ̀ ǹ şẹ̀ ijó itanjẹ̀ rẹ̀, àgbèrè Tírè yóò máa kọ̀ orin rẹ̀, àti ẹ̀gbé orin Nebukadinésàrí yóò sì máa kọ̀ orin nàà. Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà ni yóò şáájú ní fifi agbára mú ayé láti gba orin nàà, kí wọn sì foríbalẹ̀ níwájú ère nàà.

Mo sì rí ẹ̀ranko m̀iràn tí ǹ gòkè wá láti inú ilẹ̀; ó sì ní iwo méjì bí ti ọ̀dọ̀-àgùntàn, ó sì ǹ sọ̀rò bí ejò nílá. Ó sì ǹ lo gbogbo agbára ẹ̀ranko àkókó nàà níwájú rẹ̀, ó sì mú kí ayé àti àwọn tí ǹ gbé inú rẹ̀ foríbalẹ̀ fún ẹ̀ranko àkókó nàà, ẹ̀ni tí a mú ẹ̀gbé ẹ̀gbé ikú rẹ̀ láradá. Ó sì ǹ şẹ̀ işẹ̀ iyanu nílá, tóbẹ̀tẹ̀ tí ó fí ǹ mú iná sòkalẹ̀ láti ọ̀run wá sí ilẹ̀ ní ojú àwọn ẹ̀niyàn. Ó sì ǹ tan àwọn tí ǹ gbé ayé jẹ̀ nípa àwọn işẹ̀ iyanu wònyẹn tí a fí agbára fún un láti şẹ̀ níwájú ẹ̀ranko nàà; ó sì ǹ sọ̀ fún

àwọn tí ń gbé ayé pé kí wọn ẹ̀ èrè fún ẹ̀ranko náà, ẹ̀ni tí ó ní ogbé idà, tí ó sì yè. A sì fi agbára fún un láti fi ẹ̀mí fún èrè ẹ̀ranko náà, kí èrè ẹ̀ranko náà lè máa sọ̀rò, kí ó sì mú kí a pa gbogbo àwọn tí kò bá foribalẹ̀ fún èrè ẹ̀ranko náà. Ó sì mú kí gbogbo èniyàn, kékeré àti ńlá, ọ̀lọ̀rọ̀ àti tálákà, òmìnira àti ẹ̀rú, gba ààmì kan sí ọ̀wọ̀ ọ̀tún wọn, tàbí sí iwájú wọn. Kí ẹ̀nikẹ̀ni má bàa lè rà tàbí tà, bí kò ẹ̀ ẹ̀ni tí ó ní ààmì náà, tàbí orúko ẹ̀ranko náà, tàbí iye nọ̀nbà orúko rẹ̀. Níhin-in ni ogbon wà. Ẹ̀ni tí ó bá ní imọ̀, kí ó ka iye nọ̀nbà ẹ̀ranko náà: nítorí pé nọ̀nbà èniyàn ni; nọ̀nbà rẹ̀ sì jẹ̀ ẹ̀gbẹ̀ta àti mẹ̀rìndínlógórin. Ìfihàn 13:11–18.

Íjíbítì ní àwọn ojú ikeyin dúró fún ayé (nígbà náà lábẹ̀ ọ̀sàkóso Ọ̀ṣọ̀kan Àwọn Orílẹ̀-Èdè), ẹ̀sẹ̀gbon “Ègbé” kan wà (ààmì Íslámù), tí a ti kéde sí àwọn wọ̀nyẹn (Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà) tí wọn yíjú sí Íjíbítì fún iránlọ̀wọ̀. Nígbà tí a bá ju àwọn ẹ̀ni-mẹ̀ta ọ̀lọ̀lá náà sínú iná ileru, tí wọn sì di àsíá fún ayé, iná ileru náà kí í ẹ̀ iná ileru Nebukadnessari ní tòótó.

Ègbé ni fún àwọn tí ń sọ̀kalẹ̀ lọ sí Ejibiti láti wá iránlọ̀wọ̀; tí wọn sì gbékẹ̀ lé ẹ̀şin, tí wọn sì fi ọ̀gbékẹ̀lẹ̀ wọn sínú kẹ̀kẹ̀-ogun nítorí pé wọn pọ̀; àti sínú àwọn ẹ̀lẹ̀şin nítorí pé wọn lágbára gidigidi; ẹ̀sẹ̀gbon wọn kò wo Olúwa Mímọ̀ ti Israẹli, beẹ̀ ni wọn kò sì wá Olúwa! Síbẹ̀, ọ̀un náà jẹ̀ ọ̀lọ̀gbon, yóò sì mú ibi wá, kí yóò sì yí ọ̀rọ̀ rẹ̀ padà: ẹ̀sẹ̀gbon yóò dide sí ilẹ̀ àwọn aşebi, àti sí iránlọ̀wọ̀ àwọn tí ń şişẹ̀ àişododo. Nísinsin yí, ará Ejibiti èniyàn ni, kí í ẹ̀ Ọ̀lọ̀run; ẹ̀şin wọn sì jẹ̀ ẹ̀ran-ara, kí í ẹ̀ ẹ̀mí. Nígbà tí Olúwa bá na ọ̀wọ̀ rẹ̀ jáde, ẹ̀ni tí ń ràn lọ̀wọ̀ yóò şubú, ẹ̀ni tí a sì ń ràn lọ̀wọ̀ yóò wolẹ̀, gbogbo wọn yóò sì şegbé pọ̀. Nítorí báyií ni Olúwa ti sọ̀ fún mi pé, Gége bí kinniún àti omọ kinniún ti ń ké ramúramù lóri ẹ̀ran ije rẹ̀, nígbà tí a bá pe ọ̀pọ̀ oluşó-àguntàn jáde sí i, kí yóò bẹ̀rù ohun wọn, beẹ̀ ni kí yóò rẹ̀ ara rẹ̀ sílẹ̀ nítorí ariwo wọn: beẹ̀ ni Olúwa àwọn omọ-ogun yóò sọ̀kalẹ̀ wá láti já fún òkè Sioni, àti fún gíga rẹ̀. Gége bí àwọn ẹ̀yẹ̀ tí ń fò, beẹ̀ ni Olúwa àwọn omọ-ogun yóò dá Jerusalemu láàbò; nípa ààbò náà yóò sì gbà á; nípa lílo kojá yóò sì pa á mó. Ẹ̀ padà sọ̀dọ̀ ẹ̀ni tí àwọn omọ Israẹli ti şotẹ̀ sí gidigidi. Nítorí ní ojú náà olúkúlùkù èniyàn yóò sọ̀ àwọn ọ̀rişà fádákà rẹ̀ nù, àti àwọn ọ̀rişà wúra rẹ̀ nù, tí ọ̀wọ̀ ara yín ti ẹ̀ fún yín di ẹ̀şẹ̀. Nígbà náà ni Asiria yóò şubú nípa idà, kí í ẹ̀ ti alágbára kan; idà náà, kí í ẹ̀ ti èniyàn kékeré, yóò run ún: ẹ̀sẹ̀gbon yóò sá kúrò níwájú idà, àwọn ọ̀dómọkúnrin rẹ̀ yóò sì di aláilera. Yóò sì kojá lọ̀ sí ibi agbára rẹ̀ nítorí ibẹ̀rù, àwọn omọ-aládé rẹ̀ yóò sì fọ̀yá fún àsíá náà, ni Olúwa wí, ẹ̀ni tí iná rẹ̀ wà ní Sioni, àti ileru rẹ̀ ní Jerusalemu. Isaiah 31:1–9.

Jerusalemu ni ileru tí ayé yóò máa wo sí, wọn yóò sì rí ọ̀kúnrin mẹ̀rin tí ń rìn nínú rẹ̀.

Nígbà náà ni Nebukadnessari súnmọ̀ ẹ̀nu ileru iná tí ń jó gidigidi, ó sì sọ̀rò, ó ní, Şadraki, Meşaki, àti Abedinego, ẹ̀yin omọ-òdọ̀ Ọ̀lọ̀run Ọ̀gá-oba jùlọ̀, jáde wá, ẹ̀ sì súnmọ̀hin-in. Nígbà náà ni Şadraki, Meşaki, àti Abedinego jáde láti ààrin iná náà wá. Àwọn omọ-aládé, àwọn aláşẹ̀ ijọba, àti àwọn olóri ogun, pẹ̀lú àwọn agbani-nímọ̀ràn oba, tí wọn kó ara wọn jọ, rí àwọn ọ̀kúnrin wọ̀nyí, lóri ara ẹ̀ni tí iná kò ní agbára kankan; beẹ̀ ni irun kan nínú orí wọn kò jó rárá, aşọ̀ wọn kò sì yípadà, beẹ̀ ni ọ̀órùn iná kò kojá lára wọn. Nígbà náà ni Nebukadnessari sọ̀rò, ó ní, Olubúkún ni Ọ̀lọ̀run Şadraki, Meşaki, àti Abedinego, ẹ̀ni tí ó ràn ángẹ̀lì rẹ̀, tí ó sì gbà àwọn omọ-òdọ̀ rẹ̀ là, àwọn tí wọn gbékẹ̀lẹ̀ e, tí wọn sì yi ọ̀rọ̀ oba padà, tí wọn sì fi ara wọn lélé̀, kí wọn má bàa sin tàbí foribalẹ̀ fún ọ̀lọ̀run kankan, àfi Ọ̀lọ̀run tiwọn nikan. Danieli 3:26–28.

Léyìn náà Nebukadnessari ẹ̀ aşẹ̀ mii-ràn. Aşẹ̀ náà ń şapeşẹ̀ aşẹ̀ ikeyin ní àwọn ojú ikeyin. Ó gbé aşẹ̀ ikú kalẹ̀, èyí tí, nínú isapá aláilera rẹ̀ láti gbé Ọ̀lọ̀run ọ̀run ga, jẹ̀ ní ti gidi aşẹ̀şẹ̀lẹ̀ ti aşẹ̀ ikú ní ọ̀pin ayé. Nebukadnessari, ní aşọ̀jú oba kan ní ọ̀pin ayé, jẹ̀ aşẹ̀şẹ̀ àwọn oba mẹ̀wáá ti

